

**2025-2026 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI ADANA ANADOLU LİSESİ 9.SINIF TÜRK DİLİ VE
EDEBİYATI DERSİ 1. DÖNEM 2.YAZILI SINAV SORULARI**

Adı:

Soyadı:

Sınıfı:

No:

1.

I. METİN İnsanlar arası iletişimde önemli olan faktörlerden biri de dildir. Kabalığın ve nezaketsizliğin “samimiyet- dürüstlük” olarak algılandığı bir çağa doğru koşarak giderken birlikte yaşamak için önemli bazı değerlere vurgu yapmamız gerekir. Tatlı dil, bunlardan biridir. Kişinin ne kadar akıllı ne kadar düşünceli oldukları söyledikleri sözlerle ölçülür.	II. METİN Hava yağmurluydu. <u>Tren ara sıra şiddetli sağanakların arasından geçiyor; pencere camları, vagonların üstü, yanları dakikalarca kamçılanıyor.</u> Bazen su serpintilerinin içeriye girdiği bile oluyordu. Sonra bu şiddet duruyor, gök biraz yukarı çekiliyor. Yüksekte açık mavi tek bir çiçek gibi tepemize asılıyor. O zaman manzara gülüyor, içimize bir nevi tazelenmiş dünya hissi yayılıyordu.
--	---

A. Yukarıdaki 1 numaralı metinle ilgili soruların yanıtlarını karşısına yazınız. (2+2+2+2+2=10 p)

- * Nasıl bir metindir (edebi-öğretici) ? **ÖĞRETİCİ**
- * Metinde hangi anlatım biçimi kullanılmıştır? **AÇIKLAYICI**
- * Bu metinde düşünceyi geliştirme yöntemlerinden hangileri kullanılmıştır? **TANIMLAMA, ÖRNEKLEME**
- * Metinden büyük ünlü uyumuna (kalınlık-incelik) uyan iki kelime yazınız: **İletişimde, önemli...**
- * Metinden büyük ünlü uyumuna (kalınlık-incelik) uymayan iki kelime yazınız: **İnsanlar, faktörlerden**

B. Yukarıdaki 2 numaralı metinle ilgili soruların yanıtlarını karşısına yazınız. (2+2+2+2+2=10p)

- * Metin nasıl bir metindir(edebi-öğretici) ? **EDEBİ**
- * Metinde hangi anlatım biçimi kullanılmıştır? **BETİMLEME**
- * Metinden küçük ünlü uyumuna (düzlük- yuvarlaklık) uyan iki kelime yazınız: **Hava, şiddetli**
- * Metinden küçük ünlü uyumuna (düzlük-yuvarlaklık) uymayan iki kelime yazınız: **yağmurluydu, vagonların**
- * Metinden ünsüz benzeşmesine (sertleşme) ve ünsüz değişmesine (yumuşama) uyan birer kelime yazınız.
YÜKSEKTE, GİRDİĞİ

C. Metinde geçen altı çizili cümlede virgülün (,) ve noktalı virgülün (;) kullanım amacını birer cümle ile yazınız. (5+5=10p)

Virgül: **EŞ GÖREVLİ SÖZCÜKLERİ AYIRMAK İÇİN.**

Noktalı virgül: **ÖGELERİ ARASINDA VİRGÜL BULUNAN SIRALI CÜMLELERİ AYIRMAK İÇİN**

2) Aşağıdaki kelimeleri inceleyerek yazımı doğru olanların karşısına (D), yanlış olanların karşısına (Y) yazınız.(10p)

- * doğum günü (...D..)
- * yakantop (...D..)
- * haftasonu (Y.....)
- * düz yazı (Y.....)
- * yeşil biber (...D..)

3)

I.METİN	II. METİN
Atatürk'ün ölümünü İstanbul'dan dönüşümde Prag'a vardığım gün haber almıştım. Tarihinin en kara, en dramatik devrini yaşamakta olan Çekoslovakya'da herkes adeta kendi derdini unutmuş, bizim yasımıza katılır gibiydi. Prag radyosu sık sık ve uzun uzadıya Atatürk'ten bahsediyor, yaptığı büyük işleri birer birer sayıyor ve ölümünün Türk milleti için yerine konulmaz bir kayıp teşkil ettiğini anlatmaya çalışıyordu. Elçiliğimiz bana başsağlığı dilemeye gelen yerli dostlar ve yabancı meslektaşlarla dolup taşmıştı. İçlerinde Brezilya elçisi o kadar heyecana kapılmıştı ki bu durumu şöyle anlatır: “ Bize eskiden Türkiye denince gözümüzün önüne böyle dört beş milyonluk küçük bir Balkan memleketi gelirdi. Ne vakit ki Mustafa Kemal adını işittik o hayalimizdeki küçük Türkiye gözümüzde	1 Haziran 1954 Bugün döndüm Ankara'ya. Yine dokuz saat motorlu tren, yine yorgunluk, yine gürültü... İnsan trende ne yapacağını bilemeyince vakit geçirmek için boyuna kahve içiyor, şunu bunu yiyor, sinirlerinin bozulduğu yetmiyormuş gibi midesini de bozuyor. Birkaç gün sonra bir daha gideceğim İstanbul'a, yine bir hafta kalacağım. En çok on gün. O yorgunluğu düşünüyorum da şimdiden ürperiyorum. Yolculuğu seven, serüvenler arkasında koşan kişilerden değilim ben. Bir yerde oturmalıyım, pek uzaklaşmamalıyım evimden. Yolculukları kitaptan okumak neyime yetmiyor? Yolculuklardan hoşlanmadığım bundan da belli.

A. Yukarıdaki metinlerden birinci metnin ve ikinci metnin türleri nelerdir?(5+5=10p.)

Birinci metnin türü:ANI

İkinci metnin türü:GÜNLÜK

A. Bu iki metin arasındaki ortak yönlerden iki madde yazınız?(5+5=10p.) HER İKİSİ DE GERÇEKTE YAŞANMIŞ OLAYLARI ANLATIR. İKİSİ DE ÖĞRETİCİ METİNDİR.KİŞSEL HAYATİ KONU ALIR. BİRİNCİ TEKİL KİŞİ İLE YAZILIR...

B. Bu iki metin arasındaki farklardan iki madde yazınız?(5+5=10p.) GÜNLÜKLER GÜNÜ GÜNÜNE ANILAR ÜZERİNDEN ZAMAN GEÇTİKTEN SONRA YAZILIR. GÜNLÜKLERDE KİŞİSEL YAŞANTILAR ÖN PLANDAYKEN ANILARDA BAŞKALARININ HAYATLARINA DA YER VERİLİR...

YÜKSEK ÖKÇELER

Hatice Hanım, pek genç dul kalmış zengin bir hanımcağızdı. Bu yüksek ökçelerle köşkteki merdivenleri takır takır bir hamlede iner, ayağı burkulmadan bir aşağı bir yukarı koşar dururdu. Nihayet bir baş dönmesi geldi. Çağırdığı doktor ilaç filan vermedi:

--- Bütün rahatsızlığınıza sebep bu ökçelerdir hanımefendi, dedi. Onları çıkarın rahat yünden, yumuşak bir terlik giyin. Hiçbir şeyiniz kalmaz.

Hatice Hanım, doktorun tavsiye ettiği bu yünden terlikleri aldırdı. Hakikaten rahattı. İki gün içinde başının dönmesi filan geçti. Dizlerinde, baldırlarında sızı kalmadı. Fakat böyle, tam vücudu rahat ettiği sırada, ruhu derin bir azap duydu. Dokuz senelik adamlarının iki gün içinde birdenbire ahlakları bozuldu. Eleni'yi kendi diş fırçasıyla dişini fırçalarken, Gülter'i kilerde reçel kavanozunu boşaltırken görmüştü. Mehmet'i et günü olmadığı halde bol bir sahan külbastıyı yerken yakaladı.

Malı mülkü varken, hiçbir sıkıntısı yokken bu hizmetçi üzüntüsünden zayıflıyor, sararıp soluyordu. Baktı olmayacak! Yine yüksek ökçeli iskarpinleri giydi. Hizmetçilerin hırsızlıklarını, yolsuzluklarını uğursuzluklarını göremez oldu. Benzine kan geldi. Vakıa yine başı dönmeye başladı. Fakat sesi işitilmeyen ökçesiz terlik giydireceğini düşünerek doktora kendini göstermiyor, “Hiç olmazsa şimdi yüreğim rahat ya!” diyordu.

4)Yukarıdaki hikâyeye göre aşağıdaki sorulara cevap veriniz?(10p)

Hikâyedeki olay(2p): YÜKSEK ÖKÇELİ AYAKKABILAR GIYME MERAKI OLAN HATİCE HANIM'IN BU SEBEPLE RAHATSIZLANMASI SONUCU KÖŞKTE ÇALIŞANLARLA BAŞINDAN GEÇEN OLAYLAR ANLATILMAKTADIR.

Hikâyenin zamanı (2p): İKİ GÜN İÇİNDE,DOKUZ SENELİK ADAMLARI

Hikâyenin mekanı (2p): KÖŞK

Hikâyenin kişileri (2p): HATİCE HANIM, GÜLTER, ELENİ,MEHMET

Hikâyenin türü (2p):OLAY HİKAYESİ

5) Sizi çok mutlu eden bir anınızı en az on cümle ile yazınız. (20 p)(Metniniz cümle sayısı, verilen konu, fikir, tutarlılık, bütünlük, üslup ile imla ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirilecektir.)

Püren BAŞ Yusuf Kenan DURMUŞOĞLU Köksal YENİGÜN Hatice GEBEDEN Sevim GEDİK Hande KARLI
Muharrem YANARATEŞ
Okul Müdürü